

Asia: VN/20572/2025

## **Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta**

Lausunnonantajan lausunto

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

5.8.2025

Liikenne- ja viestintäministeriö

Asia: Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta (VN/20572/2025)

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua tässä asiassa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi määräaikainen laki ajoneuvojen romutuspalkkiosta vuosille 2026–2027. Valtio maksaisi romutuspalkkiota hankittavan henkilöauton käyttövoimasta riippuen 2 000–2 500 euroa, kun uutta henkilöautoa vastaan ostaja vie yhden vähintään kymmenen vuotta vanhan auton romutettavaksi lailliseen kierrätyspisteeseen. Romutuspalkkion edellytyksenä on myös, että uuden auton ostaja on ollut romutettavan auton omistaja tai haltija vähintään 12 kuukautta, ja että uuden auton CO<sub>2</sub> -päästöt ovat alle 140 g/km. Nollapäästöisen auton hankinnassa tuki olisi 2 500 euroa. Valtio varaa romutuspalkkioon käytettäväksi yhteensä 20 miljoonaa euroa.

Autoliitto kannattaa romutuspalkkion ottamista käyttöön. Suomen autokanta on vanhentunut huolestuttavasti jo 13,6 vuoden ikäiseksi, minkä takia liikenteen päästöjen väheneminen sekä

liikenneturvallisuuden paraneminen eivät etene siinä tahdissa kuin ne uudemman autokannan myötä voisivat edetä.

Romutettavan auton pitää lakiesityksen mukaan olla ensirekisteröity viimeistään vuonna 2015 eli se on tänä vuonna kymmenen vuoden ikäinen. Rekisteröintivuosi pysyy esityksen mukaan samana eli ensi vuonna romutettavan auton tulee olla 11 ja seuraavana vuonna 12 vuoden ikäinen. Oletettavaa on, että suurin osa romutettavista autoista on joka tapauksessa reilusti yli kymmenen vuoden ikäisiä, koska kymmenvuotiaalla, liikennekelteisellä autolla voi hyvin olla vielä myyntiarvoa enemmän kuin siitä on mahdollista saada romutuspalkkiota. Kenenkään ei ole mielekästä romuttaa esimerkiksi 3 000 euron arvoista autoa saadakseen 2 000 euroa romutuspalkkiota.

Lakiesityksen mukaan romutettavan auton pitää olla ollut välittömästi ennen romutuspalkkion hakemista liikennekäytössä yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukauden ajan ja rekisteröitynä palkkion hakijan nimiin. Nykyisin moni auto poistetaan liikennekäytöstä esimerkiksi pidemmän lomamatkan ajaksi ajoneuvoveroissa ja vakuutusmaksuissa säästämiseksi. Vaatimus siitä, että auton on pitänyt olla 12 edellisen kuukauden ajan yhtäjaksoisesti liikennekäytössä on näin ollen kohtuuton. Tätä kohtaa esityksestä tulisi muuttaa esimerkiksi siten, että auton tulee olla ollut viimeisen 24 kuukauden aikana yhteensä 12 kuukautta liikennekäytössä.

Kannatettavaa on, että romutuspalkkiolakiesityksessä on otettu teknologianeutraali lähestymistapa. Tämä mahdollistaa yhä useammalle suomalaiselle uuden auton hankinnan. Mahdollisten hankittavien autojen valikoimaa laajentaa myös se, että päästörajaksi on asetettu 140 g/km viimeisimpien määräaikaisten romutuspalkkioiden 120 g/km sijaan. Vaikka teoriassa on mahdollista, että uuden hankittavan auton päästöt olisivat enemmän kuin romutettavan auton, niin Autoliitto ei pidä tätä kovin todennäköisenä. Raha vaikuttaa ihmisten ostopäätöksiin itse hankintahinnan lisäksi myös muiden kustannusten, kuten polttoainekulutuksen ja ajoneuvoverojen osalta. Joka tapauksessa uusi tai romutettava uudempi auto on turvallisempi kuin yli kymmenvuotias käytetty auto, mikä edistää liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamista. Autoliitto esittääkin, että romutuspalkkion voisi käyttää tietyin kriteerein myös käytetyn auton hankintaan, jotta se olisi vielä useampien saavutettavissa. Suomessa kuitenkin tehdään noin seitsemän käytetyn auton kauppaa yhtä uuden auton kauppaa kohden. Samanlainen vanha käytetty poistuu markkinoilta ja käytöstä siinäkin tapauksessa, että tilalle hankitaan uudempi käytetty.

Valtion on määrä varata romutuspalkkioihin yhteensä 20 miljoonaa euroa. Aiemmista romutuspalkkiokokeilusta saatujen kokemusten perusteella valtion todelliset kulut jäävät huomattavasti pienemmiksi, jos kuluja tulee lainkaan. Uusista autoista maksettavat arvonlisäverot sekä muiden kuin nollapäästöisen autojen autoverot kerryttävät suoraan valtion verotuloja. Tämän lisäksi autokaupan mahdollinen piristyminen tuo välillisesti muitakin tuloja esimerkiksi työllisyyden kautta.

On hyvä, että koko nyt esitettävä määräraha on varattu autojen hankintaan. Jos romutuspalkkiota haluttaisiin laajentaa muihin kuin henkilöautoihin, kuten polkupyörien tai joukkoliikennelippujen hankintaan, pitäisi näille olla oma rahoitus.

Kunnioitavasti,

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry

Tolvanen Jukka  
Autoliitto ry